

Posudek bakalářské práce J. Černé „Fitness centrum a jeho role ve společnosti“

Bakalářská práce Jany Černé se soustřeďuje na fenomén fitness center a zabývá se motivy, které vedou jedince k jejich návštěvě. Na začátku textu konstatuje, že východisky těchto motivů jsou tělo, sport a volný čas, a tyto tři oblasti pak dále popisuje. V druhé části práce pak vysvětluje, co fitness centrum vlastně je a z čeho se vyvinulo, a prezentuje výsledky pilotní studie D. Stackeové zaměřené na návštěvníky. Autorka již v úvodu uvádí, že původně plánovala přistoupit k sekundární analýze dat z dalšího výzkumu D. Stackeové, ta však nebyla v době přípravy práce k dispozici, proto zvolila přístup spíše teoretický. Domnívám se, že právě toto rozhodnutí je zdrojem mnoha problematických aspektů této práce, a to jak v oblasti struktury textu, tak jeho celkového vyznění.

Z hlediska struktury působí práce nesoudržně. Na začátku autorka rovnou deklaruje určité motivy pro návštěvu fitness center (bez odkazu na nějaký výzkum či literaturu) a uvádí jejich východiska (bez zdůvodnění výběru či diskuze dalších možností). Následují tři samostatné kapitoly zabývající se těmito pojmy, a to většinou jejich vymezením, historickým přehledem, případně popisem funkcí či členění, v nichž se občas vyskytne odkaz k fitness (centru). Avšak samotný pojem fitness centra je definován a popsán až v druhé části práci, a to podobně jako u předchozích částí „učebnicovou“ přehledovou formou. V další části práce jsou pak „převyprávěny“ výsledky již publikované studie zaměřené na motivy návštěvníků, které však příliš nejsou (a ze své povahy ani příliš nemohou být) diskutovány vzhledem k dříve popsaným východiskům. Provázanost jednotlivých částí je tak nízká a některé pasáže jsou dle mého názoru zbytečně obsáhlé vzhledem k tomu, že nejsou již dále v textu využívány (např. různé historické přehledy – např. str. 11-14, str. 34-36). Závěr pak neshrnuje hlavní zjištění práce, nýbrž v něm autorka prezentuje svůj pohled na budoucnost fitness center, ve kterém vychází spíše z obecných celospolečenských trendů než z předchozího textu.

Kompilační charakter práce by nemusel být ještě příliš vážným nedostatkem, pokud by byl v nějakém ohledu inovativní. Nicméně až na jednu výjimku (oddíl 2.1.3) působí text dojmem, že se jedná o přepsání pasáží několika českých knih převážně učebnicového či přehledového charakteru. Jako příklady, které jsem mohla přímo srovnat s původním zdrojem, mohu uvést kapitoly 2.1.2 a 3.2, které jsou z naprosté většiny pouhým „převyprávěním“ částí textu Hodaně, respektive Koloucha. Většina zbylého textu působí obdobným dojmem, i když ten jsem již s předlohami nesrovnávala a posouzení jejich originality komplikují nedostatky v odkazování na původní zdroje (viz níže). Práci by jednoznačně prospělo, kdyby autorka využila větší množství literatury, a to zejména zahraniční.

Na druhou stranu nelze říci, že nastíněný výchozí teoretický rámec by byl navržen zcela špatně, byť by mohl jít více do hloubky, čerpat ze zahraničních zdrojů a minimalizovat některé málo relevantní pasáže. Problémem však zůstává, že ona východiska již nejsou na nic dále v práci aplikována. Argumentace, že předpokládaná data nebyla dostupná, v tomto smyslu působí jako chabá výmluva. Autorce jistě nic nebránilo v tom zpracovat vlastní malou anketu mezi návštěvníky, provést několik kvalitativních rozhovorů, anebo například přistoupit k obsahové analýze reklamních materiálů několika fitness center. Jinou vhodnou alternativou by bylo prezentovat namísto dat z jediného (před)výzkumu přehled výsledků dostupných zahraničních studií (viz databáze Ebsco, Proquest aj. dostupné z UK), kriticky je zhodnotit a vztáhnout ke svým východiskům. V tomto směru musím s lítostí konstatovat, že téma i přístup k němu rozhodně měly dobrý potenciál, jenž však bohužel zůstal nevyužit.

Nelze však pominout ani formální nedostatky textu, a to hlavně v oblasti korektního odkazování na využití zdroje. Autorka velmi často opomíjí uvádět odkazy na texty, jež parafrázuje. Příkladem může být již zmíněný oddíl 2.1.2, který je z velké části založen na textu Hodaně, přičemž autorka na něj odkazuje většinou pouze tehdy, když využívá přímou citaci. Dalším nešvarem je časté využívání sekundárních citací, a to dokonce i v případě textů, které jsou v ČR dostupné. Příkladem mohou být různé definice sportu na str. 17, kde autorka dokonce v jednom případě užívá sekundární citaci díla, které v jiné části práce sama využívá (Slepičková 2000). Sekundární citace pak autorka ještě poměrně nestandardně vyznačuje v odkazech pouze středníkem mezi oběma zdroji. Dalšími nedostatky pak může být uvádění pouze části autorů při odkazování (např. na str. 26 (Hošek, Jansa, 2002) místo (Hošek, Jansa, Minaříková, 2002); na str. 24 (Čechák, 1986) místo (Čechák, Linhart, 1986) aj.), chybějící položka v seznamu literatury (Sekot 2008) a nestandardní odkazování na slovníky. Z jazykového hlediska pak úroveň práce snižují i chyby v pravopise (např. str. 34, první odstavec).

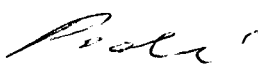
Určité výhrady pak mám i k prezentaci výsledků výzkumu v kapitole 3.5. Autorka neuvedla způsob výběru respondentů (náhodný?), v kolika fitness centrech probíhal (jedno či reprezentativní výběr pro Prahu?), ani jednalo-li se o dotazníkové šetření či rozhovory, což má vše vliv na kvalitu prezentovaných dat. Autorka by si také měla být více vědoma skutečnosti, že na takto malém vzorku ani vyšší rozdíly v proporcích nemusí být statisticky signifikantní (což je např. případ, který označuje jako „velmi výrazný rozdíl mezi pohlavím“ na str. 45).

Do diskuze bych autorce ráda položila tři otázky:

- 1) V textu se autorka zabývá hlavně motivy návštěvy fitness center a dochází k závěru, že lidé budou v budoucnu fitness centra navštěvovat ve větší míře. Ráda bych se na problém podívala z druhé strany – jaké jsou hlavní důvody, proč lidé fitness centra nenavštěvují? Lze očekávat, že tyto důvody budou v budoucnu překonány (resp. redukovány)?
- 2) Dále bych ráda, aby autorka podrobněji zdůvodnila, proč očekává růst oblíbenosti fitness center na venkově a jaká je její konkrétní představa. Budou vznikat fitness centra i na vesnicích, nebo budou lidé z vesnic do nich dojíždět do měst? Budou charakteristiky návštěvníků z venkova totožné jako z velkých měst?
- 3) Konečně, jaká je tedy „role fitness center ve společnosti“ zmíněná v titulu bakalářské práce?

Domnívám se, že předložená bakalářská práce splňuje i přes veškeré výhrady základní požadavky kladené na bakalářskou práci, a doporučuji ji proto k obhajobě. Navržená klasifikace: dobře.

V Praze, 11. června 2010

Mgr. Zuzana Podaná
oponentka bakalářské práce